

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (седми разширен състав)

16 ноември 2022 година *

„Държавни помощи — Нидерландски закон за забрана на използването на въглища за производството на електроенергия — Предсрочно затваряне на електроцентраля на въглища — Предоставяне на обезщетение — Решение да не се повдигат възражения — Решение, с което обезщетението се обявява за съвместимо с вътрешния пазар — Липса на изрично квалифициране като държавна помощ — Жалба за отмяна — Обжалваем акт — Допустимост — Член 4, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2015/1589 — Правна сигурност“

По дело T-469/20

Кралство Нидерландия, представлявано от M. Bulterman, M. de Ree и J. Langer,

жалбоподател,

срещу

Европейската комисия, представлявана от H. van Vliet, B. Stromsky и D. Recchia,

ответник,

ОБЩИЯТ СЪД (седми разширен състав),

състоящ се по време на разискванията от R. da Silva Passos, председател, V. Valančius (докладчик), I. Reine, L. Truchot и M. Sampol Pucurull, съдии,

секретар: L. Ramette, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството, и по-конкретно:

- възражението за недопустимост на основание член 130 от Процедурния правилник на Общия съд, повдигнато от Комисията с акт, подаден в секретариата на Общия съд на 5 октомври 2020 г.,
- определението от 23 февруари 2021 г. за съединяване на възражението с разглеждането на делото по същество,

предвид изложеното в съдебното заседание от 15 юни 2022 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: нидерландски.

Решение

- 1 С жалбата си на основание член 263 ДФЕС Кралство Нидерландия иска отмяна на Решение С(2020) 2998 final на Комисията от 12 май 2020 година относно държавна помощ SA. 54537 (2020/NN) — Нидерландия, Забрана за използване на въглища за производство на електроенергия в Нидерландия (наричано по-нататък „обжалваното решение“).

Обстоятелствата по спора

- 2 На 27 март 2019 г. в съответствие с Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 година установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество (ОВ L 241, 2015 г., стр. 1) нидерландските власти уведомяват Европейската комисия за проекта на Wet verbod op kolen bij elektriciteitsproductie (Закон за забрана на използването на въглища за производството на електроенергия (наричан по-нататък „законът“).
- 3 За този закон — който има за цел да намали въглеродните емисии (CO₂) в Нидерландия и предвижда възможност за обезщетяване на електроцентралите, непропорционално засегнати от забраната за използване на въглища за производство на електроенергия — не е изпратено уведомление на Комисията на основание член 108, параграф 3 ДФЕС.
- 4 Въпреки това, след като Кралство Нидерландия изпраща уведомление за проектозакона на основание Директива 2015/1535, Комисията започва по своя инициатива проверка дали евентуално има данни за помощ, и на 4 юни, 25 юни, 2 август и 23 септември 2019 г. отправя искания до нидерландските власти да ѝ предоставят допълнителни сведения. Кралство Нидерландия отговаря на исканията на Комисията съответно на 13 юни, 18 юли, 30 август, 8 октомври, 29 ноември, 1 декември 2019 г. и 10 март 2020 г.
- 5 В разменената в този контекст кореспонденция Кралство Нидерландия многократно отбелязва, че предвиденото от закона обезщетение е строго ограничено до вредите от забраната за използването на въглища за производството на електроенергия и че не представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС.
- 6 На 11 декември 2019 г. Кралство Нидерландия приема закон, който влиза в сила на 20 декември 2019 г.
- 7 Към момента на приемането на закона в Нидерландия има пет електроцентрали на въглища, а именно: Amercente 9, Eemshaven A/B, Engie Maasvlakte, MPP3 и Hemweg 8 (наричана по-нататък „Hemweg“).
- 8 Членове 3 и 3а от закона предвиждат постепенно прилагане на забраната за използване на въглища за производство на електроенергия в зависимост от рентабилността на всяка електроцентрала, използването на биомаса и ефективността на производството на електроенергия. Налагането на пълна забрана за използването на въглища за производство на електроенергия е предвидено за не по-късно от 1 януари 2030 г.

- 9 Четири от петте електроцентрали се ползват от преходен период от пет до десет години, предоставяйки им възможност да си възстановят направените инвестиции, да се приспособят към друга суровина или да се подготвят за затварянето.
- 10 Nemweg, която не изгаря биомаса, не произвежда никаква възобновяема енергия и е с най-ниска ефективност от петте централи, не се ползва от преходен период. Съгласно член 3 от закона тя е трябвало да преустанови използването на въглища от 1 януари 2020 г. Тъй като не е имала възможност да се адаптира към друга суровина, тази електроцентрала е трябвало да бъде закрыта в края на 2019 г.
- 11 Член 4 от закона предвижда възможност за предоставяне на обезщетение на електроцентрала, непропорционално засегната в сравнение с другите електроцентрали от забраната за използване на въглища за производство на електроенергия.
- 12 Според Кралство Нидерландия член 4 е приет, тъй като забраната за използването на въглища за производството на електроенергия засяга правото на собственост по смисъла на член 1 от Протокол № 1 към Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. (наричана по-нататък „ЕКПЧ“), и поради изискванията на принципа на равенство пред публичните тежести, като целта му по-специално е да се осигури справедлив баланс между преследвания от държавата общ интерес и индивидуалния интерес на съответните електроцентрали.
- 13 Тъй като не се ползва от преходен период, Nemweg е засегната според нидерландското правителство по много непропорционален начин от въвеждането в твърде кратък срок на забрана за използването на въглища за производство на електроенергия. За да осигурят изискванията от ЕКПЧ справедлив баланс, нидерландските власти се свързват с Vattenfall NV, оператора на Nemweg, за да получат информация, която да им позволи да оценят размера на причинената вреда и да определят дължимото обезщетение за предсрочното затваряне.
- 14 Въз основа на анализ, извършен съвместно с одиторска фирма, нидерландският министър на икономиката и климата приема на 20 декември 2019 г. решение, с което предоставя на Vattenfall обезщетение в размер на 52,5 милиона евро (наричано по-нататък „разглежданата мярка“).
- 15 На 12 май 2020 г. Комисията приема обжалваното решение, с което обявява разглежданата мярка за съвместима с вътрешния пазар на основание член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС.
- 16 В параграф 40 от обжалваното решение Комисията приема, че законът „засяга правото на собственост на Vattenfall, доколкото [го] задължава преждевременно да затвори Nemweg, за да намали въглеродните емисии в интерес на обществото“, както и че „националната [нидерландска] юрисдикция вероятно ще присъди обезщетение на [Vattenfall]“.
- 17 Относно наличието на държавна помощ в параграф 48 от обжалваното решение Комисията приема, че „въз основа на предоставената от нидерландските власти информация не може достатъчно категорично да се приеме наличието на право на обезщетение в размер на 52,5 милиона евро“. С оглед на това Комисията заключава, че „не може да се изключи възможността въпросната мярка да предоставя държавна помощ на съответното предприятие“.

- 18 В параграф 49 от обжалваното решение обаче Комисията приема, че „в случая не би могло все пак да се направи окончателен извод дали мярката предоставя предимство на оператора и следователно дали представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС, тъй като дори ако е така, мярката би била съвместима с вътрешния пазар“.

Искания на страните

- 19 Кралство Нидерландия иска от Общия съд:
- да отмени обжалваното решение,
 - да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.
- 20 Комисията иска от Общия съд:
- да отхвърли жалбата като недопустима или неоснователна,
 - да осъди Кралство Нидерландия да заплати съдебните разноски.

От правна страна

По допустимостта

- 21 Във възражението си за недопустимост Комисията най-напред припомня, че тъй като няма норма на правото на Европейския съюз, която да я задължава да приеме изрично решение относно квалифицирането на мярката, не се е произнесла по въпроса дали последната представлява държавна помощ.
- 22 По-нататък, като се позовава, от една страна, на определение от 28 януари 2004 г., Нидерландия/Комисия (С-164/02, ЕУ:С:2004:54) и от друга страна, на решение от 8 септември 2011 г., Комисия/Нидерландия (С-279/08 Р, ЕУ:С:2011:551), Комисията прави следните две заключения. Първо, когато държава членка изпрати уведомление за схема за помощи, без да оспорва, че става въпрос за помощ, не било допустимо обжалване на решението на Комисията, с което тази схема се обявява за съвместима с вътрешния пазар. Второ, ако държавата членка изрично поиска от Комисията да вземе решение, с което да установи липсата на помощ, а тя, напротив, установи, че е налице схема за помощи, съвместима с вътрешния пазар, държавата членка би могла да подаде жалба за отмяна, тъй като това решение поражда правни последици, доколкото схемата за помощи подлежи на постоянен надзор от страна на Комисията.
- 23 Според Комисията обаче, от една страна, Кралство Нидерландия никога не е изпращало уведомление за разглежданата мярка, нито е искало от Комисията да приеме решение, с което да установи липсата на помощ. От друга страна, обжалваното решение не се отнасяло до схема за помощи, а до еднократно обезщетение само на едно предприятие и то впрочем вече предоставено.

- 24 Накрая, по отношение на правните последици от обжалваното решение за Vattenfall Комисията твърди, че разглежданата мярка, макар и да представлява помощ, е съществуваща помощ, тъй като става въпрос за индивидуална помощ, разрешена от нея по смисъла на член 1, буква б), подточка ii) от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 година за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 ДФЕС (ОВ L 248, 2015 г., стр. 9). Поне десет години Vattenfall не трябвало да се опасява, че евентуално ще трябва да възстанови главницата на предоставеното му обезщетение, ведно с лихвите, на основание членове 16 и 17 от Регламент 2015/1589, тъй като тези членове се прилагали само в случай на неправомерна помощ, а разглежданата мярка не била такава, тъй като Комисията я обявила за съвместима с вътрешния пазар.
- 25 Следователно обжалваното решение не пораждало никакви задължителни правни последици за Кралство Нидерландия.
- 26 Кралство Нидерландия оспорва доводите на Комисията.
- 27 Съгласно постоянната съдебна практика жалбата за отмяна по член 263 ДФЕС може да бъде подадена срещу всички приети от институциите разпоредби, без оглед на тяхната форма, които имат за цел да породят задължителни правни последици (вж. решение от 26 март 2019 г., Комисия/Италия, С-621/16 Р, ЕУ:С:2019:251, т. 44 и цитираната съдебна практика).
- 28 В това отношение член 263 ДФЕС прави ясно разграничение в зависимост от това дали правото на жалба за отмяна е предоставено, от една страна, на институциите на Съюза и на държавите членки или, от друга страна, на физическите и юридическите лица, като втората алинея от този член дава по-специално право на държавите членки да оспорят с жалба за отмяна законосъобразността на решенията на Комисията, без упражняването на това право да е обусловено от доказването на правен интерес. Следователно, за разлика от физическите и юридическите лица, за да бъде жалбата ѝ за отмяна допустима, държавата членка не трябва да доказва, че оспорваният от нея акт на Комисията я засяга. Въпреки това, за да може акт на Комисията да бъде предмет на жалба за отмяна, той трябва да има за цел да породи задължителни правни последици (вж. в този смисъл определение от 27 ноември 2001 г., Португалия/Комисия, С-208/99, ЕУ:С:2001:638, т. 22—24 и решение от 13 октомври 2011 г., Deutsche Post и Германия/Комисия, С-463/10 Р и С-475/10 Р, ЕУ:С:2011:656, т. 36—38), което трябва да се определи чрез разглеждане на неговото съдържание (вж. решение от 22 юни 2000 г., Нидерландия/Комисия, С-147/96, ЕУ:С:2000:335, т. 27 и цитираната съдебна практика).
- 29 Годността на даден акт да породи правни последици и следователно да бъде предмет на жалба за отмяна на основание член 263 ДФЕС, трябва да се преценява въз основа на обективни критерии, като например съдържанието на този акт и евентуално контекста на приемането му и правомощията на приелата го институция (решение от 25 октомври 2017 г., Словакия/Комисия, С-593/15 Р и С-594/15 Р, ЕУ:С:2017:800, т. 47).
- 30 По отношение на държавните помощи съдебната практика приема, че решение, основано на параграфи 1 и 3 от член 107 ДФЕС, което, въпреки че квалифицира спорната мярка като държавна помощ, я обявява за съвместима с общия пазар, трябва да се разглежда като обжалваем акт съгласно член 263 ДФЕС (вж. в този смисъл решения от 8 септември 2011 г., Комисия/Нидерландия, С-279/08 Р, ЕУ:С:2011:551, т. 42, от 25 март 2015 г., Белгия/Комисия, Т-538/11, ЕУ:Т:2015:188, т. 53 и от 28 януари 2016 г., Австрия/Комисия, Т-427/12, непубликувано, ЕУ:Т:2016:41, т. 36).

- 31 Несъмнено следва да се констатира, че в случая обжалваното решение не се произнася по наличието на помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС, което Комисията освен това потвърждава и в съдебното заседание. Всъщност от точка 48 от обжалваното решение се установява, че Комисията не изключва възможността разглежданата мярка да представлява държавна помощ за Vattenfall. Освен това в точка 4 от обжалваното решение Комисията не посочва изрично дали тази мярка трябва да се квалифицира като държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС, но заключава, че е съвместима с член 107, параграф 3 ДФЕС.
- 32 При все това обаче, подобно на решение на Комисията, което квалифицира дадена мярка като държавна помощ и същевременно я обявява за съвместима с вътрешния пазар, обжалваното решение води до положение, при което спорната мярка, приета за съвместима с вътрешния пазар само на основание член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС, е разрешена от Комисията и следователно може да бъде приложена в съответствие с член 108, параграф 3 ДФЕС.
- 33 В този смисъл с обжалваното решение, прието на основание член 4, параграф 3 от Регламент 2015/1589, Комисията решава да прекрати започнатата от нея процедура по предварително разглеждане и мълчаливо отказва да започне официална процедура по разследване по член 108, параграф 2 ДФЕС (наричана по-нататък „официалната процедура по разследване“). Комисията следователно е формирала окончателно становище относно съвместимостта на разглежданата мярка с вътрешния пазар и то е произвело задължителни правни последици (вж. в този смисъл решение от 16 декември 2010 г., Athinaïki Techniki/Commission, C-362/09 P, EU:C:2010:783, т. 65 и 66).
- 34 Следователно настоящата жалба трябва да се обяви за допустима, без да е необходимо да се проверява дали породените от обжалваното решение задължителни правни последици могат да засегнат интересите на Кралство Нидерландия.

По същество

- 35 В подкрепа на жалбата си Кралство Нидерландия изтъква пет основания: първо, нарушение на член 107, параграф 1 ДФЕС, що се отнася до наличието на предимство, второ, неправилно прилагане на член 107, параграф 1 ДФЕС, що се отнася до тежестта на доказване, трето, нарушение на задължението за мотивиране, четвърто, липса на компетентност на Комисията да обяви дадена мярка за съвместима с вътрешния пазар на основание член 107, параграф 3 ДФЕС, без преди това да я квалифицира като помощ, и пето, нарушение на правната сигурност.
- 36 Първите три основания са изтъкнати, в случай че обжалваното решение трябва да се разбира в смисъл, че задължително предполага квалифициране на разглежданата мярка като помощ. С другите две основания се твърди, че обжалваното решение не се произнася по въпроса дали разглежданата мярка представлява държавна помощ.
- 37 В случая обаче, както бе констатирано в точка 31 по-горе, в обжалваното решение Комисията не се произнася по въпроса дали разглежданата мярка представлява помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС. Ето защо четвъртото и петото основание следва да се разгледат заедно.

- 38 В това отношение, първо, според Кралство Нидерландия от структурата на член 107 ДФЕС следва, че само държавни помощи могат да бъдат обявени за съвместими с вътрешния пазар.
- 39 Това тълкуване се потвърждавало от член 4, параграф 3 от Регламент 2015/1589, съгласно който Комисията може да обяви дадена мярка за съвместима с вътрешния пазар, доколкото тя попада в приложното поле на член 107, параграф 1 ДФЕС.
- 40 Комисията обаче не установила, че разглежданата мярка, която обявила за съвместима с вътрешния пазар, представлява помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС и че поради това попада в приложното поле на тази разпоредба.
- 41 От това Кралство Нидерландия заключава, че Комисията е надхвърлила пределите на правомощията си.
- 42 Второ, като решила да не се произнася по въпроса дали разглежданата мярка трябва да се квалифицира като държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС, Комисията създава правна несигурност. Според Кралство Нидерландия изискванията за яснота и предвидимост в светлината на принципа на правна сигурност биха били изпълнени само ако Комисията изрично реши дали разглежданата мярка представлява помощ.
- 43 Комисията възразява, че нито от член 107, параграф 3 ДФЕС, нито от член 4, параграф 3 от Регламент 2015/1589 следва, че тя не може да обяви дадена мярка за съвместима с вътрешния пазар, без да се произнесе окончателно по въпроса дали същата представлява помощ. Напротив, ако мярката не поражда съмнения относно съвместимостта, член 4, параграф 3 от Регламент 2015/1589 задължавал Комисията да реши, че мярката е съвместима с вътрешния пазар. Започването на официалната процедура по разследване по смисъла на член 108, параграф 2 ДФЕС с единствената цел да се определи дали дадена мярка представлява държавна помощ, противоречало на духа на тази разпоредба.
- 44 Според Комисията това тълкуване се потвърждава от член 4, параграф 4 от Регламент 2015/1589, съгласно който Комисията може да започне официална процедура по разследване само ако след предварително разглеждане констатира, че са се породили съмнения по отношение на съвместимостта с вътрешния пазар на мярката, за която е отправено уведомление.
- 45 Освен това член 4, параграф 2 от Регламент 2015/1589 не допускал Комисията да реши, че разглежданата мярка не представлява помощ, ако след предварителното разглеждане тя действително не е стигнала до такова заключение.
- 46 Комисията пояснява, че понякога за страните може да бъде по-ефективно и изгодно тя да обяви дадена мярка за съвместима с вътрешния пазар, без да провежда официална процедура по разследване по член 4, параграф 4 от Регламент 2015/1589, за да определи дали мярката представлява помощ.
- 47 В този смисъл, като решила да не повдига възражения срещу мярката, която не можела лесно да се квалифицира като помощ, Комисията приложила принципа на добра администрация.

- 48 Обжалваното решение създавало правна сигурност за Кралство Нидерландия и за Vattenfall, тъй като прекратявало несигурността, свързана с правомерността на помощта, евентуалното започване на официалната процедура по разследване и евентуалното възстановяване на част от предоставеното на Vattenfall въз основа на разглежданата мярка обезщетение.
- 49 В това отношение, на първо място, следва да се подчертае, че Комисията е приела обжалваното решение на основание член 4, параграф 3 от Регламент 2015/1589 и че съгласно диспозитива на това решение „[разглежданата мярка] е съвместима с вътрешния пазар на основание член 107, параграф 3, буква в) [ДФЕС]“.
- 50 Комисията твърди, че нито член 107, параграф 3 ДФЕС, нито член 4, параграф 3 от Регламент 2015/1589 ѝ налагат задължение да се произнесе окончателно по въпроса дали мярката представлява помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС, преди да може да установи съвместимостта на тази мярка с вътрешния пазар.
- 51 Следва да се припомни, че съгласно член 107, параграф 1 ДФЕС, освен когато е предвидено друго в Договорите, всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар.
- 52 По силата на член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС чрез дерогация от забраната по член 107, параграф 1 ДФЕС за съвместими с вътрешния пазар могат да се приемат „помощите“, които имат за цел да улеснят развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, доколкото тези помощи не засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес.
- 53 Употребата на понятието „помощи“ в член 107, параграф 3 ДФЕС предполага, че съвместимостта на национална мярка с вътрешния пазар може да се разглежда едва след като тази мярка е квалифицирана като помощ.
- 54 Освен това съгласно постоянната съдебна практика, когато Комисията не може да се убеди в резултат от първоначално разглеждане, че въпросната държавна мярка или не съставлява „помощ“ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС, или, ако бъде квалифицирана като помощ, че е съвместима с Договора, или когато тази процедура не ѝ е дава възможност да преодолее всички трудности, свързани с преценката на съвместимостта на разглежданата мярка, тази институция е задължена да открие процедурата по член 108, параграф 2 ДФЕС, без да разполага в това отношение с право на преценка (вж. решение от 22 декември 2008 г., *British Aggregates/Комисия*, C-487/06 P, EU:C:2008:757, т. 113 и цитираната съдебна практика).
- 55 От изложените съображения следва, че само мярка, попадаща в приложното поле на член 107, параграф 1 ДФЕС, тоест мярка, квалифицирана като държавна помощ, може да се счита от Комисията за съвместима с вътрешния пазар.
- 56 Освен това този извод се потвърждава от релевантните разпоредби на Регламент 2015/1589.

57 Всъщност член 4 от Регламент 2015/1589 предвижда:

„1. Комисията разглежда уведомлението веднага след получаването му. Без да се засяга член 10, Комисията взема решение съгласно параграфи 2, 3 или 4 от настоящия член.

2. Когато Комисията след предварителна проверка установи, че мярката, за която е уведомена не представлява помощ, тя отбелязва тази констатация посредством решение.

3. Когато Комисията след предварителна проверка констатира, че никакви съмнения не са се породили по отношение на съвместимостта с вътрешния пазар на мярката, за която е отправено уведомление, доколкото попада в рамките на приложното поле на член 107, параграф 1 от ДФЕС, тя решава, че мярката е съвместима с вътрешния пазар [...].

4. Когато Комисията след предварителна проверка констатира, че са се породили съмнения по отношение на съвместимостта с вътрешния пазар на мярката, за която е отправено уведомление, тя решава да започне производството по член 108, параграф 2 ДФЕС [...]“.

58 От практиката на Съда следва, че член 4 от Регламент 2015/1589 въвежда фазата на предварително разглеждане на помощите, за които е отправено уведомление, която има за цел да позволи на Комисията да си състави първоначално становище относно разглежданата помощ. В края на тази фаза Комисията констатира, че въпросната държавна мярка или не съставлява „помощ“ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС, или попада в приложното поле на тази разпоредба. В последната хипотеза е възможно споменатата мярка да не събуди съмнения относно съвместимостта си с общия пазар или, обратно, да породи такива съмнения. Ако след предварителното разглеждане Комисията констатира, че мярката, за която е отправено уведомление, ако същата попада в приложното поле на член 107, параграф 1 ДФЕС, не поражда съмнения относно съвместимостта си с общия пазар, на основание член 4, параграф 3 от Регламент 2015/1589 тя приема решение да не се повдигат възражения (вж. в този смисъл решение от 24 май 2011 г., Комисия/Kronoply и Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, т. 43 и 44).

59 От това следва, че член 4 от Регламент 2015/1589, приложим в случая по силата на член 15, параграф 1 от същия регламент, който се отнася до решенията на Комисията в областта на неправомерната помощ, установява изчерпателен списък на решенията, които Комисията може да приеме след предварителното разглеждане на съответната национална мярка, като сред тях не фигурира решение, с което национална мярка се обявява за съвместима с вътрешния пазар, без преди това да е била квалифицирана като държавна помощ. По-специално член 4, параграф 3 от Регламент 2015/1589 предвижда, че Комисията може да обяви дадена мярка за съвместима с вътрешния пазар, „доколкото [тази мярка] попада в рамките на приложното поле на член 107, параграф 1 ДФЕС“.

60 В случая обаче е безспорно, че Комисията е имала съмнения относно квалифицирането на разглежданата мярка като помощ, което тя потвърждава в съдебното заседание, така че след и въпреки многобройните контакти между Кралство Нидерландия и службите ѝ в хода на административното производство решава да не се произнесе по този въпрос в обжалваното решение, стигайки същевременно до извода, че разглежданата мярка е съвместима с вътрешния пазар.

- 61 От всичко изложено следва, че Комисията е приела решение, което противоречи както на член 107, параграф 3 ДФЕС, така и на член 4, параграф 3 от Регламент 2015/1589.
- 62 Следователно, като е приела в обжалваното решение, че разглежданата мярка е съвместима с вътрешния пазар, без преди това да се е произнесла дали същата представлява помощ, Комисията е превишила правомощията си.
- 63 На второ място, следва да се припомни, че предвиденият в правния ред на Съюза принцип на правна сигурност цели да гарантира предвидимостта на правните положения и отношения, произтичащи от правото на Съюза, и изисква всеки пораждащ правни последици акт на администрацията да бъде ясен и точен, за да може заинтересованото лице да се запознае по недвусмислен начин със своите права и задължения и да действа съобразно с тях (вж. решение от 28 април 2021 г., Correia/CESE, Т-843/19, EU:T:2021:221, т. 47 и цитираната съдебна практика; вж. също в този смисъл решение от 30 ноември 2009 г., Франция и France Télécom/Комисия, Т-427/04 и Т-17/05, EU:T:2009:474, т. 300 и цитираната съдебна практика).
- 64 В случая в обжалваното решение Комисията действително обявява разглежданата мярка за съвместима с вътрешния пазар. При все това обаче Комисията не е извършила квалификация на тази мярка, а от точка 63 по-горе следва, че това е необходима предпоставка за разглеждане на съвместимостта на мярката с вътрешния пазар.
- 65 Освен това, първо, от практиката на Съда следва, че когато по отношение на помощ, приведена в действие в нарушение на член 108, параграф 3 ДФЕС, Комисията е приела окончателно решение, с което е установила съвместимостта на тази помощ с вътрешния пазар на основание член 107 ДФЕС, националният съд е длъжен съгласно правото на Съюза да присъди на получателя на помощта лихви за периода на неправомерност на помощта (вж. в този смисъл решение от 12 февруари 2008 г., CELF и Ministre de la Culture et de la Communication, C-199/06, EU:C:2008:79, т. 52 и 55). Следователно, ако конкурентите на Vattenfall завеждат дело пред националните съдилища относно правомерността на разглежданата мярка и ако последните я квалифицират като държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС, член 108, параграф 3 ДФЕС би следвало да се счита за нарушен, тъй като Комисията не е била уведомена за спорната мярка, и Кралство Нидерландия би трябвало да претендира лихви от Vattenfall за периода на неправомерност.
- 66 Второ, липсата на квалифициране на разглежданата мярка е поставило Кралство Нидерландия в несигурно положение по отношение на предоставянето на нова помощ съгласно отнасящите се до натрупването на помощи правила, предвидени в Насоките относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014—2020 г. (2014/С 200/01) (ОВ С 200, 2014 г., стр. 1, наричани по-нататък „Насоките“) и в Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от [ДФЕС] (ОВ L 187, 2014 г., стр. 1).
- 67 Всъщност член 8 от посочения регламент е озаглавен „Натрупване“ и предвижда, че се взема предвид общият размер на държавната помощ за подпомаганата дейност или подпомаганя проект или предприятие.

- 68 Точка 81 от Насоките предвижда, че могат да се предоставят едновременно различни помощи по няколко схеми за помощ или да се натрупват с *ad hoc* помощ, при условие че общият размер на държавна помощ за дадена дейност или проект не надхвърля границите, определени от таваните на помощта, посочени в тези насоки.
- 69 Следователно действащите правила за натрупване биха могли да засегнат Кралство Нидерландия, ако иска да предостави помощ на Vattenfall за повторно използване на обекта Немweg,
- 70 С оглед на това следва да се направи изводът, че обжалваното решение е предоставило на адресата си, Кралство Нидерландия, възможност да се запознае добре със своите права и задължения и да действа съобразно с тях.
- 71 При тези обстоятелства следва да се приеме, че като е решила да не се произнася по въпроса дали разглежданата мярка трябва да се квалифицира като държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС, Комисията е нарушила принципа на правна сигурност.
- 72 С оглед на изложените съображения четвъртото и петото основание трябва да бъдат уважени и следователно обжалваното решение трябва да бъде отменено, без да е необходимо произнасяне по останалите изтъкнати от Кралство Нидерландия основания.

По съдебните разноски

- 73 Съгласно член 134, параграф 1 от Процедурния правилник на Общия съд загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като Комисията е загубила делото, тя следва да бъде осъдена да заплати съдебните разноски в съответствие с исканията на Кралство Нидерландия.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (седми разширен състав)

реши:

- 1) Отменя Решение C(2020) 2998 final на Комисията от 12 май 2020 година относно държавна помощ SA. 54537 (2020/NN) — Нидерландия, Забрана за използване на въглища за производство на електроенергия в Нидерландия.**
- 2) Осъжда Европейската комисия да заплати съдебните разноски.**

da Silva Passos

Valančius

Reine

Truchot

Sampol Pucurull

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 16 ноември 2022 година.

Подписи